

Destination Filippinerna

– en kortfattad skildring av sjökaptensstudenternas examenresa 2009

Efter nästan fyra år på Chalmers sjökaptensutbildning var det dags att skapa ett gemensamt avslut på studierna, och detta genom en examenresa. Destination Filippinerna. Anledningen till att det just blev Filippinerna var dels deras starka koppling till sjöfarten, men också det att vi på våra praktiker jobbat med och lärt känna många filippinska sjömän. Vi var helt enkelt nyfikna på våra vänner och framtida arbetskollegors hemland.

Text: Michaela Öhlund

57° 43' N 11° 59' E

Landvetter, Göteborg, klockan visar strax före fem på morgonen. En samling sömn-druckna men förväntansfulla sjökaptensstudenter skymtas vid utrikes-terminalens check-in-disk. På avgångstavlan lyser Amsterdam, transitstoppet på färden till Manila, Filippinerna.

Efter att alla de 24 resenärerna tagit sig ombord på planet tog resan, som varit under intensiv planering hela hösten, äntligen sin början.

14° 35' N 120° 59' E

Efter 24 timmar på resande fot och ett fjärdedelsvarv runt jorden nådde vi vårt första

mål. Manila. När vi klev ut i den 27 gradiga värmen kändes Sveriges gråa och kalla klimat väldigt avlägset, här var det ljust. Soligt. Vår reseledare, Julius, skämtade hela vägen till hotellet och berättade glatt om allt som passerade utanför fönstret. Hotellet var beläget i businessdistriktet Makati, i nära anslutning till flera av de inplanerade besöken. Tjugonde våningen bjöd på en slående utsikt över staden och dess 15 miljoner invånare.

Det första studiebesöket som gjordes var på Malayan Colleges, Laguna, en skola med utbildningar för sjöbefäl, sponsrad av bland annat svenska rederier. Efter en presentation av skolan bjöd de filippinska studenterna på sång- och dansuppträdanden. Även några av de svenska studenterna lockades upp på dansgolvet. Det var ett roligt och uppskattat inslag under besöket. Efter dansen serverades en filippinsk specialitet kallad bukopie, en söt paj gjord på kokosnöt som var förvånansvärt delikat. Slutligen fick vi en rundvisning på skolan tillsammans med förstaårseleverna. Det var fina lokaler och standarden på utbildningen var jämförbar med den i Sverige. Största skillnaden var att de filippinska studenterna startar sin högskoleutbildning redan vid 16-17 års ålder, då deras skolsystem är upplagt på ett annat sätt än vårt. En annan var att i deras korridorer finns beväpnade vakter. När vi påpekade detta för en filip-

pinsk student och sa att på Chalmers har vi inga vakter med vapen utanför biblioteket, frågade han "varför inte", som om beväpnade vakter var den naturliga saken på jorden. Efter några dagar i landet förstod vi vad han menade. Det står verkligen vakter överallt.

Följande dagar i huvudstaden fortsatte med besök på managementbolagen OSM Ship Management, Philippine Transmarine Carriers, Net Ship Management och Laurin Maritime Philippines. Dessa företag erbjuder filippinska sjömän arbete internationellt, exempelvis på svenskflaggade fartyg. Utav den filippinska befolkningen jobbar ungefär 700'000 till sjöss så det finns många som behöver arbete. Vi blev väl mottagna på besöken, fick en djupare förståelse för vad de filippinska sjömännen har för möjligheter, men även vilka krav som ställs på dem. Flera av managementbolagen hade imponerande simulatorer där sjömännen tränade inför sina ombordanställningar. Vålgörenhet och familj prioriteras högt genom olika program drivna av företagen. Av en sjömans lön går 80 % oavkortat till familjen hemma på Filippinerna och deras fruar erbjuds bl.a. matlagningskurser av bolaget.

En sjöman som söker jobb behöver inte åka runt till flera olika managementbolag, det räcker att han åker till Luneta Seafarer's

Center. I den parken samlas hundratalet arbetsgivare som erbjuder jobb och försöker locka sjömän med höga löner.

10° 18' N 123° 54' E

En kort flygtur och vi befann oss på Cebu, eller rättare sagt Mactan Island, en ö i regionen Visayas, där upptäcksresanden Ferdinand Magellan år 1521 dödades av den filippinska frihetskämpen Lapu-Lapu.

Tsuneishi Heavy Industries är ett nybyggnadsvarv beläget vid staden Balamban på Cebu, sysselsätter 7'000 människor och levererar i snitt 14 nya fartyg varje år. Dagen vi kom på besök hade precis ett av dessa fartyg sjösatts. Vi fick en företagspresentation av varvets säkerhetschef och därefter en rundtur på området. Tur att vi åkte buss för det var enormt stort. Arbets- och miljöförhållandena såg tillsynes ut att vara oklanderliga, med gällande internationella standardiseringar. Att se processen från stålblock till fartyg var något nytt och väldigt intressant.

Efter en rejäl påfyllning av D-vitamin, många intressanta möten och givande besök var det dags att säga adjö till landet med de många öarna. För det flesta av oss var det ett första besök på Filippinerna, men säkerligen inte det sista.

På återseende!

SEGLARSTÄLLET . SE

Seglarkläder för privatpersoner och företag på webben

SEBAGO®

HENRI LLOYD

MUSTO®
P E R F O R M A N C E

spinlock

HOLEBROOK
SWEDEN

Gill®
RESPECT THE ELEMENTS™

info@seglarstallet.se

www.Seglarstallet.se

Destination Filippinerna

dag för dag

Text: David Aldman

Dag 1. Resa

Resan började med alla klassen samlades på Landvetter flygplats den 24 januari 04.45. Vi var förväntansfulla över att både få lämna det gråkalla Sverige för en veckas sol och varmare klimat samt över att få uppleva vad Filippinerna skulle ha att erbjuda.

Vår samlade kunskap om Filippinerna var nog för de flesta av oss begränsad till vad de filippinska sjömän vi seglat med berättat för oss och från vad man sett från enstaka turistbroshyrer. Det vill säga ett varmt och soligt land med mycket vatten där man helst inte skulle gå ensam. Visserligen så hade vi ju med oss vår personliga expert, nämligen vår klasskamrat Mike som är uppvuxen i Filippinerna. Hade vi några speciella frågor gick det alltid att fråga honom. Oavsett så var vi väldigt nyfikna på vad de inplanerade studiebesöken och mötena skulle ge oss.

Efter en någorlunda smärtfri incheckningsprocedur och en som alltid trög väntan vid gaten bar det väg. Vi flög först till Amsterdam där vi hade en sex timmars väntan på nästa flyg som skulle ta oss vidare till Manila. Som tur var behövde vi inte oroa oss för att få långtråkigt på flygplatsen för det fanns en hel uppsjö av uppfriskande pass och säkerhetskontroller att fördriva tiden med.

Dag 2. Ankomst Manila

Flyget till Manila tog 11 timmar och när vi anlände lokal tid 09.45 var de flesta av oss lite trötta. Som tur var flöt logistiken, trots mina personliga fördomar, som ett urverk och vi behövde inte vänta länge på bussen som skulle ta oss vidare till vårt hotell. Väl på bussen möttes vi av vår guide Jules som skulle ta hand om oss under tiden i Manila. Troligtvis var han van vid betydligt hurtigare och lekvänligare sällskap än vårt för han började genast ropa diverse fraser vi skulle använda oss av så fort det dök upp en järnväg, en annonsskylt eller något liknande. Det hela gick ut på att när han högt ropade -THERE-OOO!, skulle alla svara: -WHEREOOO? Och så skulle han berätta om vad vi kunde se om vi tittade ut genom rutan. Självklart var vi intresserade av att höra på om vad Manila kunde

erbjuda men efter 23 timmar på resande fot hade de flesta nog föredragit om han hade nöjt sig med att bara berätta utan att dra med oss i någon slags allsång. Det var däremot väldigt intressant att bara titta ut genom bussfönstret. Det som slog mig mest var de extrema kontraster som fanns. Samma gata kunde kantas av både skyskrapor och plåtskjul. På gatorna trängdes cy-

keltaxis och de senaste europeiska stadsjeeparna. Trafiken var även den ett fenomen i sig. Filer existerade överhuvud taget inte och u-sväng på sexfilig trafikled var heller inget ovanligt. Det konstiga var dock att det tycktes fungera ganska smidigt för till skillnad från vad man till exempel kan uppleva i Sydeuropa så tog folk det ganska lugnt. Kom det något i vägen stannade man helt enkelt eller så körde man runt det.

Även incheckningen till hotellet gick smidigt och efter att vi fått våra rum och inte hade några aktiviteter inplanerade för resten av dagen passade några på att vila upp sig och några begav sig ut för att se vad staden hade att erbjuda. Jag personligen hörde till dem som begav sig ut. På gatan uppvaktades vi av en trogen skara försäljare som ville sälja allt från Viagra till fjäderbatterier. Vi avböjde vänligt och satte oss i en taxi för att åka till en galleria vi fått rekommenderad.

Taxiresan flöt på när chauffören plötsligt körde in på en bensinmack. Måste fylla på bensin så han medans taxametern tickade. Tankningen tog under sekunden och mätaren visade mindre än när innan när vi åkte vidare, Underligt sätt att tanka på tyckte jag. När vi slutligen kom fram till gallerian efter ca en halvtimmas taxifärd landade kostnaden på motsvarande 20 svenska kronor.

För att komma in i gallerian var man tvungen att passera beväpnade vakter, vilket kom att bli en mycket vanlig syn under resten av resan. Varje litet utrymme tycktes ha sin egen vaktstyrka. Inne i gallerian slogs man av hur USA-influerat det var. Alla de stora amerikanska snabbmatskedjorna var representerade. Vi satte oss ner och åt och jag gjorde det klassiska misstaget att ha isbitar i läsk så de efterföljande timmarna var aningen nervösa. Som tur var klarade jag mig och kanske var rädslan för magbesvär aningen överdriven. När vi gick runt i affärerna upptäckte vi till vår förvåning att priserna faktiskt var ungefär samma som hemma. Det visade sig alltså att kläder och elektronik kostade lika mycket som hemma men mat och tjänster, till exempel taxiresor, var betydligt billigare.

Efter ett par timmar hade vi stillat köplusten och tog en taxi tillbaka till hotellet. Den här gången gick motorn på taxibilen sönder. Det var dock inte speciellt långt kvar till hotellet så vi beslöt oss för att ta apostlahästarna istället. Middagen intogs i hotellets matsal och bestod av någon slags buffé. Kvällen ägnades för de flestas del åt sömn, då alla var ganska trötta vid det här laget och ville vara utvilade inför kommande dags aktiviteter.

Dag 3. Studiebesök Malayan Colleges Laguna och OSM Ship management

Dagen började med väckning kl 06.30, frukosten intogs i hotellets matsal och därefter bar det av mot vår första destination. Vi skulle till en Filippinsk sjöfartshögskola och det var sagt att resan skulle ta cirka två timmar. De flesta av oss hade nog sett fram emot en stunds avkoppling innan

målet men det hade vår käre guide Jules inga tankar på. När han upptäckte att vi inte längre svarade lika aktivt på hans glada -THE-REOOO!! Började han istället försöka få oss att morgongymnas- isera i bussen för att komma igång. Det slutade med att vi fick be honom lugna ner sig en smula och det blev åtminstone lite färre -THEREOOO! fortsättningsvis.

I Filippinerna går tiden fort och de sagda två timmarna som buss- resan skulle ta gick på närmare en svensk timme. Det hela bör- jades med att vi blev hälsade välkomna av rektorn på skolan samt en hel bunt studenter i prydlig skoluniform. Jag var nog inte den

enda som kände mig lite hafsigt klädd i jeans. Tur att vi i alla fall hade likadana tröjor.

Vi skakade hand med studenterna och blev visade upp till ett stort rum med bord och stolar samt en liten scen längs ena kortsidan. Det var även uppdukat med diverse alkoholfri dryck och tilltugg. Vi blev ombudna att sitta ner och att sprida ut oss så att vi kunde sitta tillsammans med de filippinska studenterna. När vi alla hade satt oss ner började vi lite trevande till en början när- ma oss varandra. Vi svenskar kände oss nog lite säkrare på oss själva då vi för det första var fjärdeårsstudenter och dessutom äldre än de flesta av de filippinska studenterna. De filippinska studenterna var nämligen den första kullen av sjöfartsstudenter på den här skolan som skapats som svar på ett stigande behov av befäl runt om i världen. Att de dessutom var mycket yngre, i de flesta fall 17 - 18 år berodde på att de har ett annat kortare skolsystem än oss och att många av oss inte går direkt från gymnasiet till högskola. Precis som tidigare erfarenheter av fi- lippinare var alla väldigt glada och trevliga. Det var svårt att sluta prata när vi avbröts av uppträ- dande från skolans kör och dansgrupper. Vi blev även medbjudna att medverka i några av dessa och på svenskars vanliga stela sätt gjorde vi vårt bästa med resultatet att det såg ganska roligt ut. Därefter åt vi lite och pratade desto mer. Ceremonin i rummet avslutades med att vi ut- bytte gåvor och sjöng respektive lands nationalsånger. Sedan var det dags för rundvandring. Meningen vara att några speciellt utsed- da studenter skulle visa oss runt i små grupper men då vi kom så bra överens slutade det med att vi gick runt med dem vi hade suttit och samtalat med plus cirka ytterligare tio stycken per grupp som in- te hade fått någonstans att sitta vid det tidigare tillfället.

Vi gick runt i hela skolans faciliteter och det var slående modernt. Undantaget skulle i så fall vara den obligatoriska vakten vid varje rum där vi i Sverige istället kanske skulle ha placerat ett dörrstopp eller en kortläsare. Efter rundvandringen samlades vi utanför för

Vi gick runt i hela skolans faciliteter och det var slående modernt. Undantaget skulle i så fall vara den obligatoriska vakten vid varje rum där vi i Sverige istället kanske skulle ha placerat ett dörrstopp eller en kortläsare. Efter rundvandringen samlades vi utanför för

gruppafoton och utbyten av e-postadresser mm.

Hela besöket kändes väldigt lyckat och även här kom en del av mina personliga fördomar på skam. Jag hade trott att de skulle vara betydligt mer stela i sitt uppträdande och inte alls ha lika lätt till skämt men det visade sig som sagt att jag hade fel och att vi är mer lika än vad jag hade trott.

Efter avslutade avsked med bland annat ett skämtsamt "please take me with you" fortsatte vi mot nästa mål. Färden gick över berg och utsikten var slående. Vi stannade till, intog dagens lunch och åkte vidare mot OSM Ship Management.

Byggnaden låg cirka hundra meter från havet och vi blev först förda till CEO för OSM Philippines, Adonis B Donato, vars kontor överblickade havet. Han hälsade oss välkomna och sade att han brukade tänka på det som sin brygga och berättade lite om OSM i Filippinerna. Därefter kom en landsman till oss vid namn Kim Iversen och talade en del om OSM som företag, framtidsvisioner med mera. Vi blev sedan indelade i två grupper för vidare rundvandring i byggnaden. Det som visades var allt från ekonomiavdelning till DP-simulatorer. Vi träffade även en del norrmän runt om i byggnaden som delade med sig av sina erfarenheter av hur det är som skandinav att arbeta i Filippinerna. Slutligen bjöds vi på middag i kontorets matsal. Hela besöket blev mycket lyckat och vi fick en väldigt positiv bild av både OSM som företag samt deras filippinska

medarbetare.

Efter besöket hade vi gemensam middag inplanerad men eftersom de flesta fått matbehovet stillat blev det inte så mycket ätet. Därefter begav vi oss åter till hotellet och eftersom inget var inplanerat stod det var och en fritt att antingen gå och lägga sig eller kanske gå ut och sätta sig för att varva ner på någon närbelägen lokal.

Dag 4. Studiebesök Philippine Transmarine Carriers

Precis som föregående dag väcktes vi tidigt för att hinna med dagens äventyr. Efter frukost i hotellets matsal tog bussen oss till PTC som är ett av de största bemanningsföretagen i Filippinerna, bland annat så har de studenter vi var och besökte föregående dag sin simulatorutbildning här. Det började med en presentation av företaget där vi fick reda på mycket om samarbetet med svenska rederier, en del om dess utbildningar och till exempel hur de ordnade fördelaktiga lån och bostäder åt sina sjömän. De hade även aktiviteter för sjömannens äkta hälften då sjömännen var ute till havs som matlagningskurser och liknande. Därefter fick vi en omfattande rundvisning. De visade oss till exempel de olika rederiernas lokala kontor och simulatorer som användes för utbildningen. En intressant aspekt var att det var exakt samma programvara som vi använder oss av på Chalmers. När vi dök in i maskinrumssimulatorn kunde vi direkt känna igen oss i programmet och när vi avbröt en

stackars elev mitt i hans uppkörning visade det sig att han höll på att reda upp en situation strax utanför Skagen.

Byggnaden var väldigt stor och efter att vi sett platsen där sjömännen kom för att förnya sina papper och stod och väntade in gruppen, berättade en av cheferna som visade oss runt att en dag när det hade varit brandlarm och man hade varit tvungen att utrymma byggnaden så visade det sig att det var över 5000 människor i byggnaden samtidigt. Hela gatan hade varit tvungen att stängas av. Avslutningsvis gick vi ett antal hus bort för att få se deras företagssjukvårdsavdelning. Tydligt skötes mycket automatiskt och sjömännen blir kallade när det är dags att kolla deras hälsa på nytt. Besöket var intressant och anläggningen påminde mycket om det man var med om vid mönstringen innan man ryckte in i lumpen.

Detta var den sista anhalten för dagen och det var nästan en fröjd att få sätta sig i bussen efter en lång dag med konstant gående. Även denna kväll beslöt vi oss för att äta en gemensam middag så vi bad bussen släppa av oss vid något trevligt ställe. Det blev en trevlig avslutning på en mycket intressant dag och åtminstone jag sov gott när det äntligen var dags att gå och lägga sig.

Dag 5. Besök på Netship Management, Laurin Maritime Philippines, Luneta Seafarer's Center och avfärd till Cebu.

Denna dag började med utcheckning från hotellet eftersom vi skulle vidare mot Cebu på kvällen. Innan dess var det dock dags för lite mer studiebesök. Hälften av gruppen skulle till Netship Management och hälften till Laurin Maritime Philippines. Jag var i gruppen som fick äran att gästa Laurin Maritime Philippines. Det började med att vi blev hälsade på av en man med misstänkt skandinaviskt utseende. Det visade sig vara sonen till grundarna av rederiet Laurin, Mikael som var där med sin syster Anneli för att besöka den filippinska anläggningen. De berättade för oss i stort vad Laurin sysslar med och vi kände oss mycket väl bemöt-

ta. Därefter bjöds det på fika och en liten rundvandring i det förhållandevis lilla kontoret. Man skulle kunna säga att det var en ganska stor kontrast jämfört med föregående dag.

Dagen fortsatte med ett besök på Luneta Seafarer's Center, en plats där sjömän kan gå och leta efter arbete, något som inte verkade så svårt i dessa tider. Vad som förväntade mest var de höga löner som utannonserades. Det var i alla fall väldigt intressant och vi fick tillfälle att tala med några som var där för att söka jobb. Våra tröjor med alla sponsorerers namn väckte också en hel del uppmärksamhet.

Efter lite mat åkte vi till flygplatsen där de sedvanliga tvåsiffriga säkerhetskontrollerna tog sin början. Att vi sedan skulle checka in som grupp underlättade inte precis det håller. När incheckningen och säkerhetskontrollerna var avklarade gick det dock väldigt smidigt och resan var över på 45 min.

När vi var framme och ställt oss utanför flygplatsen i Cebu kom det fram en typ med ett turisthalsband och sa att vi skulle åka med honom. Nej, tänkte jag. Inte en sån till. Denna guide visade sig dock vara

av den betydligt lugnare varianten och när han berättade något var det faktiskt väldigt intressant. Vi kom fram till hotellet som låg precis vid vattnet och de allra flesta passade på att ta ett dopp i det 30 gradiga vattnet innan det var dags att gå och lägga sig.

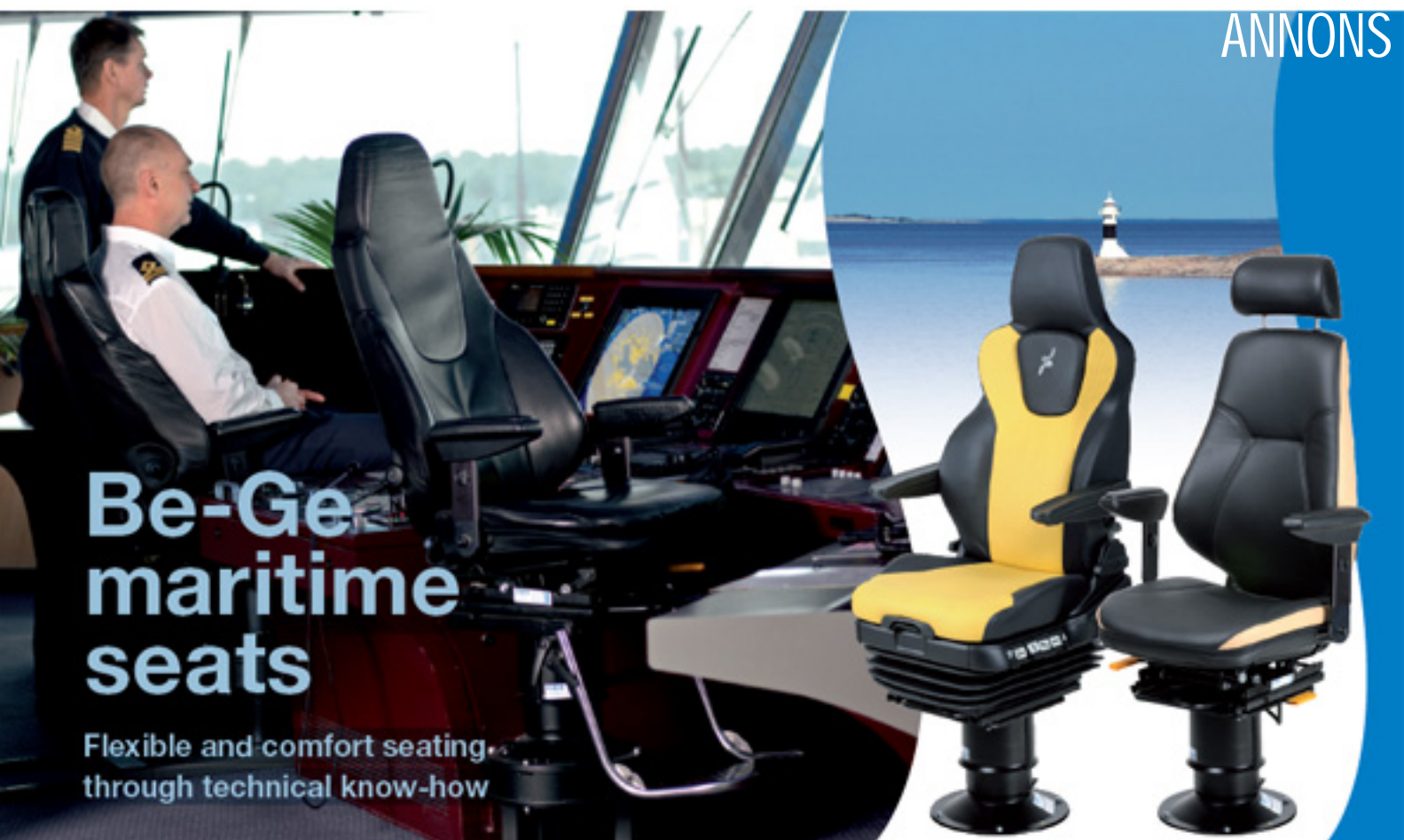
Dag 6. Båutflykt

Äntligen var det dags för en ledig dag. Vi tog ett gemensamt beslut om en båttur ut till en närbelägen ö. Trots hot om regn och åska visade det sig bli strålande solsken. Det kunde inte ha varit bättre. Efter någon timmas båtfärd anlände vi till en ö med kritvit sand. Vi spenderade återstoden av dagen med beachvolleyboll och snorkling. På vägen hem stannade vi till för att få chansen att dyka med lite större fiskar. Tyvärr, var de enda fiskar som jag såg, och som var större än en knytnäve, riktigt fula och skrämmande lika mina klasskamrater...

Även kvällen användes till rekreation.

Dag 7. Besök på Tsuneishi Heavy Industries

Utvilade från gårdagens nöjen och mätta efter en utsökt frukost satte vi oss åter igen i en buss. Denna var någon slags limousinebuss från slutet av åttiotalet, med imitationer av kristallkronor i taket och guldlistor lite här och var. Sätena var tyvärr i miniatyr. Det gick dock ingen nöd på oss och vi var mycket förväntansfulla. Resan började längs kusten men gick efter ett tag upp i bergen. Ibland åkte vi förbi någon skola där det stod fullt av barn i skoluniformer som vinkade åt oss. Jag funderade på om någon annonserat min ankomst i förväg eftersom så många stod uppradade och finklädde, men det visade sig senare att vi åkte samma dag som en viss helig skulptur färdades samma väg, och att det, till min besvikelse, var den alla stod och väntade på. Det var i alla fall spännande

ANNONS

**Be-Ge
maritime
seats**

Flexible and comfort seating
through technical know-how

och intressant att åka där i bergen och resan kändes bra mycket kortare än vad den var när vi väl kom till öns motsatta sida och fram till varvet.

Vi blev först placerade i ett rum där man visade en kort film och sedan fick vi en rundtur på varvet. Oturligt nog hade vi precis missat sjösättningen av deras senaste fartyg men trots det var vi mycket nöjda, då de flesta av oss aldrig hade sett ett nybyggnadsvarv tidigare.

Därefter åkte vi hela den långa vägen tillbaka till vårt hotell. Denna gång vinkade inte barnen lika mycket. Innan vi kom hem passade vi dock på att besöka en kyrka och den plats där Magellan dödades i kriget mot spanjorerna.

Dag 8. och 9. Rekreation

De sista två dagarna innan hemresan hade vi inga inplanerade aktiviteter utan folk gjorde

de det man kände för. Några passade på att dyka, några hyrde vattenskotrar och några bara låg och lätade sig.

Dag 10. Hemresa

Allt som är roligt måste ta slut som man säger och nu var det dags att åka hem. 27 timmar på resande fot att glädja sig åt. Resan gick förhållandevis smidigt med undantag för att en av oss drabbades av magsjuka på planet och hade en mindre trevlig flygtur att se fram emot. Självluckades jag på Manilas flygplats att slänga den tag som satt fast i min väska och som behövdes för att säkerställa att jag inte stal någon annans bagage. Som tur var så var vi såpass många att jag kunde tränga mig förbi vakten i tumultet, som uppstod när 23 bortkomna svenskar ska gå ut genom ett en meter brett utrymme på samma gång, och kunde därefter fortsätta osedd.

Statistik

Så mycket har det gått åt under resan:

Flaskor med solskydd.....	10
Solskyddsfaktor 50+.....	1
"Chicken friied chicken".....	99
Manikyr.....	7
Applåder.....	fortgår

Ett stort tack till våra bidragsgivare
utan Ert stöd hade inte denna resa varit möjlig!

Chalmers Stena AB

Sjöbefälsförbundet
Copenhagen Malmö Port
OSM Crew Management

Wallenius
Transatlantic
SSPA Sweden
SFBF
Scanunit

Ledarna
DNV
Broström
Uddevalla Hamn
Göteborg Hamn
Marin Mätteknik AB
Rederi AB Donsötank
Nynas AB
Lysekils Hamn
Wisby Ship Management AB
Adveto
Hellbergs Dörrar
Viking Line
Marconova Survey AB
Thun Ship Management
Sjömannasällskapet i Göteborg
Laurin Maritim AB
Luleå Bogserbåts AB
Be-Ge Industri AB
Svitzer Sverige AB

Wisby Shipmanagement AB
Lloyd's Register
SEKAB BioFuels & Chemicals
BRP Shipping
Ektank
Älvstranden Utveckling AB
Frog Dyk AB
Marinaut AB
Rederi AB Alvtank
American Bureau of Shipping
Tarbit Shipping
Styrsöbolaget
NYK Logistics
Donsö Fiskeredskap & Skeppsfulleriering
Swedia Rederi AB
Bureau Veritas
Charterfrakt Baltic Carrier AB
Öckerö Bunkerfrakt
Torsö Rederi
Jotun Sverige AB